

İLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
TB.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23.03.2010

Sayı: 2010/5767

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde trafik kazaları her yıl önemli can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Trafik kazalarının farklı nedenleri sıralansa da bu nedenlerin giderilmesi için çalışmalar eksik kalmaktadır. Bu nedenlerle trafik kazalarına neden olan etkenlerin araştırılarak alınacak önemleri tespit etmek üzere Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1. HASAN ÖZDEMİR - GAZİANTEP
2. MEHMET ŞANDIR - MERSİN
3. ZEKİ ERTUGAY- ERZURUM
4. SABAHATTİN ÇAKMAKOĞLU - KAYSERİ
5. HASAN ÇALIŞ - KARAMAN
6. CEMALEDDİN USLU - EDİRNE
7. YILMAZ TANKUT - ADANA
8. AKİF AKKUŞ - MERSİN
9. ABDÜLKADİR AKCAN - AFYONKARAHİSAR
10. MÜMİN İNAN - NİĞDE
11. MEHMET AKİF PAKSOY - KAHRAMANMARAŞ
12. MİTHAT MELEN - İSTANBUL
13. İZZETTİN YILMAZ - HATAY
14. KAMİL ERDAL SİPAHİ - İZMİR
15. KÜRŞAT ATILGAN - ADANA
16. AHMET KENAN TANRIKULU - İZMİR
17. MUSTAFA KALAYCI - KONYA
18. EMİN HALUK AYHAN - DENİZLİ
19. YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ - ANKARA
20. DURMUŞALİ TORLAK - İSTANBUL
21. MEHMET EKİCİ - YOZGAT

GEREKÇE

Ulaşım, günümüzde bireylerin en temel ihtiyaçlarından birisi haline gelmiştir. Ülkeler, coğrafi koşulları ve ekonomik olanaklarına göre belirli ulaşım sistemlerini tercih etmektedirler. Ancak bu tercihler sonucu kimi zaman yetersiz kalan hizmetler ulaşımı insan hizmetine olumlu sunduğu ulaşımı sorun olarak da ortaya çıkarmaktadır. Ülkemizde yolcu ve yük taşımacılığı büyük ölçüde karayolu ulaşımı ile sağlanmaktadır. Bu nedenle trafik kazalarının oluşumunda karayolu taşımacılığı önemli bir etkidir.

Dünyada, gelişmiş ekonomiler ulaşım sorunu ve genel olarak trafik güvenliği, ulaşım alanına yapılan yatırımlarla giderilmeye çalışılmaktadır. Ülkemizde ise nüfus, sürücü ve araç sayısındaki hızlı artışa rağmen ulaşım ve trafik güvenliği alanlarında yeterince yatırım yapılmamaktadır.

Uluslararası trafik literatürüne bakıldığında trafik güvenliği; altyapı hizmetleri, ilkyardım, acil müdahale, kaza sonrası kurtarma hizmetleri, eğitim, yasal mevzuat ve denetim hizmetlerinin yerine getirilmesi gibi alanları ifade etmektedir. Trafik güvenliği ve sayılan dört unsurun bir arada, uyumlu ve tam olarak yerine getirilmesi ile sağlanabilmektedir. Nitekim 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu, dokuz bakanlığa ayrı ayrı görev, yetki ve sorumluluk vermiş olması önemli bir göstergedir.

Öte yandan ülkemizde sadece şehirlerarası yollar değil, şehir içi yollarda da ciddi trafik kazaları görülebilmektedir. Bu nedenle, trafik kazalarının nedenleri araştırılırken şehir içi, şehirlerarası ayrımı yapılırken her iki alanı da göz önünde bulundurmak gerekmektedir.

Karayolu güvenliği kapsamında karayolu mevzuatı, karayolunu kullananların eğitimi, iyi taşıt, alt yapının güvenliğini artırıcı faaliyetler, denetim, kurumsal güçlendirme, trafik altyapısı gibi alanlar öne çıkmaktadır. Dolayısıyla trafik kazalarının önlenmesi bağlamında yapılacak araştırma çözüm önerilerinin bu konular üzerine yoğunlaşması gerekmektedir.

Trafik kazalarının önemli bir kısmı öngörülebilir ve dolayısıyla önlenelidir. Yüksek gelir düzeyindeki ülkelerde son dönemlerde yo güvenliğine yönelik bir anlayış ile gerçekleştirilen düzenlemeler ile trafik kazalarının can ve mal kayıplarında önemli bir azalma olmuştur.

Trafik kazalarının sonuçları itibariyle önemli etkileri olmaktadır. Birincisi, sosyal boyutta her yıl trafik kazaları sonucunda binlerce insanımız yaşamını kaybetmekte, yüz binlerce insanımız yaralanmakta ya da sakat kalmaktadır. Öte yandan trafik kazaları sonucunda ölen ya da yaralananların yakınlarına dair psikolojik etkiler de hesaba katıldığında sosyal boyutun çok daha geniş bir alanı kapsadığı görülmektedir.

İkinci olarak, trafik kazalarının ekonomik bir boyutu vardır. Ekonomik boyutta ilk olarak trafik kazaları sonucu yaşanan maddi kayıplar değerlendirilmektedir. Ülkemizde meydana gelen trafik kazaları sonucu meydana gelen maddi hasarların Gayri Safi Milli Hâsıla'nın %2'sine ulaştığı bilinmektedir. İkinci olarak, kazalarda yaralananlar için yapılan sağlık harcamaları da önemli bir ekonomik kayıptır. Birçoğu yurt dışından ithal edilen ilaçlar, protezler, ambulanslar, ameliyat malzemeleri önemli bir meblağ oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra doktorların ve diğer sağlık personelinin baktığı hasta sayısında artış olmaktadır. Kazaya karışanların iş gücü kaybı ve ölen ve sakatlananların işgücü kaybı gibi etkenler de trafik kazalarının diğer ekonomik boyutlarını ifade etmektedir.

Trafik kazalarının etkilerinin bu kadar büyük olmasının önemli bir nedeni ulaşım konusundaki yanlış politikalarla. Trafik konusunda yaşanan sıkıntıların giderilmesi, teknik ve fiziki altyapının iyileştirilmesi, denetimin caydırıcı olması, yasaların işlerliğinin ve bu konuyla ilgili kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, toplumda yer alan bütün fertlerin bilinçlenmesi ve trafik içinde yer alan sürücü, yaya ve yolcuların yeterli eğitimle donatılmasıyla sağlanabilir.

Bütün bu gerekçelerle trafik kazalarına etki eden nedenlerin iyi bir şekilde belirlenerek trafik kazalarını en aza indirgeyecek çözüm önerilerinin belirlenmesi gerekmektedir.